

[Hans Hansen (Rørby).]

et nyt Grundlag og paa et ærligere Grundlag end før.

Aldrig før, tror jeg, har Situationen forud for et Valg været saa ubedømmelig som denne Gang. Der tales saa meget om Splittelse i Befolkningen, og der er nogen, ogsaa her i Rigsdagen, der har givet Udtryk for, at Valgloven burde udarbejdes med det for Øje at hindre Splittelse i Befolkningen. Det var det ærede Medlem Hr. Krag, der gav Udtryk for det, altsaa for, at man skulde prøve paa at tvinge Folk til at holde sammen. I den nye Valglov, som endnu ikke er færdigbehandlet, er der ogsaa paa et Punkt, nemlig i Bestemmelsen om de 20 000 Forhaandsunderskrifter, der skal til for at danne et nyt Parti med Ret til Andel i Tillægsmandaterne, gjort et Forsøg paa at hindre, at nye Anskuelser i Folket kan komme frem, og det mener jeg er en Plet paa en ellers i alle Henseender god Valglov. Al den Tale, der føres om Splittelse, og som udgaar fra de store Partier, er den samme Tale, som alle Magthavere altid har ført. Man kan altid være sikker paa, at naar der tales højt om og advares mod Splittelse, er der noget galt i de store Partier. Der er altid en Grund, hvorfor Folk gaar ud af de store Partier. Og stort bedre er heller ikke Talen om, at man skal samles. Paa visse Kanter af Landet taler man for Tiden meget om, at der af nationale Grunde skal ske en Samling i et eller flere Blokpartier. De store Partier har hver især saa travlt med at tale om Samling, at de er nærved at løbe hver sin Vej, samtidig med at de taler om Samling. Jeg tror, det var bedre at prøve paa at finde, hvilke Grunde der er til alt dette, i Stedet for at tale om den beklagelige Opløsning, som finder Sted. Sandheden er den, at Vælgerne synes i Øjeblikket at forlade de store Partier, og det, som maa forundre mest, er, at dette først nu finder Sted helt aabenlyst. Ganske vist har Vælgerne i en bred Strøm forladt Partiet Venstre jævnt fra 1903. Det er klart, at den samme Skæbne vil ramme Socialdemokratiet, og jeg tror, at Socialdemokratiets politiske Fremtid staar i lige Forhold til Partiets Evne til at løse Arbejdsløshedsspørgsmaalet. Her bliver Spørgsmaalet, om Socialdemokratiet kan løse Arbejdsløshedsspørgsmaalet med demokratiske Midler, eller om det vil forsøge diktatoriske Midler. Den rent umiddelbare Aarsag til Arbejdsløsheden er, at Købeevnen er forringet. Hvis Købeevnen kan forøges, stiger Efterspørgselen og dermed Produktion og

Beskæftigelse. Kan vi faa Varepriserne ned uden Nedgang i Lønnen — det er Spørgsmaalet; ja, det er egentlig hele Problemet. Vi har allerede indhøstet værdifulde Erfaringer og den Erfaring, at en Forhøjelse af Lønningerne kun hidfører og kun kan hidføre en forøget Købeevne pletvis; der er altid nogen, der kommer foran, og det er som Regel de Samfundsklasser og Fag, der har det bedst i Forvejen. Men vi ved nu, at de store Kampe, som Arbejderorganisationerne maa føre, og de Kampe, som de altid har svært ved at vinde, er de Lønkampe, der gaar ud paa at føre Arbejdslønningerne à jour med Prisstigningen, og at, hvor der sker en reel Forhøjelse af Lønnen, bliver den altid hurtigt indhentet af en Stigning i Leveomkostningerne. Arbejderne er igen under den jernhaarde Lønningslov trods deres Sammenhold og Solidaritet, og over for Resultatet af den jernhaarde Lønningslov, nemlig Arbejdsløsheden, gælder ingen Organisationer. Det er det, der er lært, og det er en værdifuld Lære, at Organisationers Begrænsning ligger i Arbejdsløsheden, og derfor har Fagforeningerne i vore Dage i Virkeligheden kun et meget begrænset Tøjreslag at bevæge sig i.

Kan vi faa Varepriserne ned uden Lønnedgang? Det er Spørgsmaalet. Det mener jeg vi kan, men kun ved at føre en anden Politik end den, der særlig stærkt er ført i de sidste 8 Aars Krisepolitik med alle Restriktioner, Reguleringer, Ordninger, Saneringslaan og Nødhjælpsarbejder. Det har jo kun været en fortsat Varefordyrelse.

Den højtærede Statsminister fremstillede jo selv dette i sin Kongrestale i Aar i Januar Maaned og omtalte, hvordan Regeringen, da Krisen meldte sig, og det vil med andre Ord sige, da Varepriserne begyndte at falde, begyndte med Støtte af Partierne Venstre og Det konservative Folkeparti at forhindre, at vort Land kom ind i Vareprisernes Fald. Statsministeren omtalte paa Kongressen, hvordan man satte ind for at redde Landbruget, Erhvervslivet, Beskæftigelsen ved at lægge Skat baade paa Arbejderne og paa andre i Byerne, for at Landbruget kunde faa Lettelse i i Amtsskatterne, sagde Statsministeren, ved at paalægge Befolkningen Margarineafgift for at forbedre Smørafsetsningen, ved at lave kunstige Smørpriser, Brødpriser og Sukkerpriser, for at give Landbruget et forøget Udbytte. Dette synes Statsministeren at have omtalt med en vis Stolthed som en stor fortjenstfuld Bedrift fra Regeringens Side. Statsministeren kunde godt have fortsat, at der er indført Kødpriser